

คำบอกสีในภาษาจีน

Chinese Color Words

อารีย์ พรหมรอด*

Aree Promrod

บทคัดย่อ

ในระบบคำภาษาจีน คำบอกสีเป็นกลุ่มคำพิเศษที่มีความสำคัญต่อการสื่อสารและมีการใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน ซึ่งควรค่าแก่การศึกษาเป็นอย่างยิ่ง งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาคำบอกสีพื้นฐาน ๕ สีของภาษาจีน คือ สีแดง “红” hóng สีขาว “白” bái สีดำ “黑” hēi สีเหลือง “黄” huáng และสีเขียว “青” qīng ซึ่งเป็นคำบอกสีที่ใช้บ่อยในภาษาจีนปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นศึกษาในด้านประวัติความเป็นมา คำอธิบายความหมาย โครงสร้างคำ ความหมายการใช้ และสำนวนภาษาที่มีคำบอกสีเหล่านี้เป็นหน่วยคำประกอบในการสร้างคำในภาษาจีนปัจจุบัน ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ได้มาจากการรวบรวมคำและสำนวนจากพจนานุกรม《现代汉语词典》Xiandai Hanyu Cidian ฉบับปี ค.ศ. ๒๐๐๖ พจนานุกรม《现代汉语规范词典》Xiandai Hanyu Guifan Cidian ฉบับปี ค.ศ. ๒๐๐๔ พจนานุกรม《新世纪汉语多用词典》Xin Shiji Hanyu Duoyong Cidian ฉบับปี ค.ศ. ๒๐๐๓ พจนานุกรม《中华成语

* อาจารย์ ดร., สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาปัจจุบันตะวันออกเฉียงเหนือ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

辞海》Zhonghua Chengyu Cihai ฉบับปี ค.ศ. ๒๐๐๑ และพจนานุกรม《汉语惯用语辞典》Hanyu Guanyongyu Cidian ฉบับปี ค.ศ. ๒๐๐๔ ซึ่งมีจำนวนคำทั้งสิ้น ๙๔๗ คำ ซึ่งจำแนกเป็น สีแดง “红” hóng ๑๘๕ คำ สีขาว “白” bái ๒๙๙ คำ สีดำ “黑” hēi ๑๕๓ คำ สีเหลือง “黄” huáng ๑๗๔ คำ และสีเขียว “青” qīng ๑๓๖ คำ มีจำนวนสำนวนทั้งสิ้น ๙๓๔ สำนวน ซึ่งจำแนกเป็น สีแดง “红” hóng ๑๔๖ สำนวน สีขาว “白” bái ๓๑๓ สำนวน สีดำ “黑” hēi ๑๓๖ สำนวน สีเหลือง “黄” huáng ๒๑๐ สำนวน และสีเขียว “青” qīng ๑๒๙ สำนวน

ผลการวิจัยพบว่าคำบอกสีแต่ละคำมีที่มาแตกต่างกัน ในแง่มุมมอง ความหมายของคำ คำบอกสีนอกจากจะสื่อความหมายพื้นฐานถึงสีใดสีหนึ่งแล้ว ยังมีความหมายแฝง และความหมายเฉพาะด้านอีกด้วย ส่วนในแง่มุมมองของการใช้ คำบอกสีนอกจากจะใช้เป็นคำคุณศัพท์แล้ว ยังสามารถใช้เป็นคำประเภทอื่นเพื่อทำหน้าที่ต่างๆ ในโครงสร้างประโยคได้ และยังใช้เป็นหน่วยคำเพื่อประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม หรือสำนวนต่างๆ ได้มากมาย ซึ่งล้วนเป็นกลุ่มคำที่สำคัญต่อการสื่อสารในภาษาจีนปัจจุบัน

คำสำคัญ : คำบอกสี ประวัติความเป็นมา คำอธิบายความหมาย โครงสร้าง คำ ความหมายและการใช้ สำนวนภาษา

Abstract

In the Chinese morpheme system, color words are a special group of words which are important for communication and often used in daily life. Therefore, the study of color words is valuable. This research studies

the five basic color adjectives : read – “Hong”, while adjective “Bai”, the black adjective “Hei”, the yellow adjective “Huang” and the green adjective “Qing”. The research emphasizes on the perspective of background, explanation, word structure, meaning, and usage of these adjectives as the morpheme in forming words in modern Chinese. The data of this study were obtained by collecting words and idioms from the following dictionaries : the “Xiandai Hanyu Cidian” published in 2006, the “Xiandai Hanyu Guifan Cidian” in 2004, the “Xin Shiji Hanyu Duoyong Cidian” in 2003, the “Zhonghua Chengyu Cihai” in 2001, and the “Hanyu Guanyongyu Cidian” in 2004. In total, 947 words were identified : 185 words with the adjective “red” or “Hong,” 299 words with “white” or “Bai,” 153 words with “black” or “Hei,” 174 words with “yellow” or “Huang,” and 136 words with “green” or “Qing.” Moreover, 934 idioms were identified : 146 idioms with “red” or “Hong,” 313 idioms with “white” or “Bai,” 136 idioms with “black” or “Hei,” 210 idioms with “yellow” or “Huang,” and 129 idioms with “green” or “Qing.”

It was found that each color adjective has its own background from the perspective of the definition. The color adjective does not only communicate denotation, but also connotation. Regarding word usage, the color word is not just an adjective, but performs as other parts of speech to form a sentence structure. In addition, together with other morphemes, it could form compound words and idioms which are very important for communication in modern Chinese.

Keywords : color word, background, meaning, explanation, word structure and its usage, idiom

๑. บทนำ

ในภาษาจีนมีคำบอกสีหลากหลายกว่าภาษาไทย เช่น สีแดง ในสมัยโบราณเรียกว่า 赤 chì สีแดงเรื่อๆ 朱 zhū สีแดงเข้ม 丹 dān สีแดงชาด ปัจจุบันมักเรียกว่า 红 hóng สีแดง ประเภทของสีก็มีชื่อเรียกมากมาย เช่น สีเหลือง มี 正黄 zhèng huáng สีเหลืองแท้ 淡黄 dàn huáng สีเหลืองอ่อน 土黄 tǔ huáng สีเหลืองดินเหลือง 金黄 jīn huáng สีทอง 橙黄 chéng huáng สีส้ม สีแดงอมเหลือง 鹅黄 é huáng สีเหลืองอ่อนเหมือนขนลูกห่าน 蜡黄 là huáng สีเหลืองเหมือนเทียนไข 米黄 mǐ huáng สีขาวสวส ศึกากี 乳黄 rǔ huáng สีเหลืองอ่อนเหมือนเนย 杏黄 xìng huáng สีเหลืองอมชมพู เป็นต้น

คำบอกสีในภาษาจีนนั้นมีความหมายแฝงทางด้านวัฒนธรรม หรือเป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น สีเหลืองเป็นสัญลักษณ์แห่งความศักดิ์สิทธิ์ อำนาจของจักรพรรดิหรือกษัตริย์ และความสูงศักดิ์ คำบอกสีนอกจากจะมีความหมายเดิมหรือความหมายพื้นฐานแล้ว ยังมีความหมายแฝงอีกด้วย เช่น สีดำ “黑” hēi นอกจากหมายถึง “สีที่เหมือนสีน้ำหมึกหรือดำนิน (ตรงข้ามกับขาว)” แล้ว ยังหมายถึง “มืด มีดมน กลางดึก คินดึก ลับ ไม่เปิดเผย เลวร้าย อ้ามहित” เป็นต้น

จากการรวบรวมคำและสำนวนจากพจนานุกรม 《现代汉语词典》 Xiandai Hanyu Cidian ฉบับปี ค.ศ. ๒๐๐๖ และพจนานุกรม 《现代汉语规范词典》 Xiandai Hanyu Guifan Cidian ฉบับปี ค.ศ. ๒๐๐๔ พบว่าคำบอกสีที่เกิดจากหน่วยคำ “ขาว 白 bái” “แดง 红 hóng” “เหลือง 黄 huáng” “ดำ 黑 hēi” และ “เขียว 青 qīng” สร้างคำนั้นมีเป็นจำนวนมาก และเป็นคำบอกสีที่ใช้บ่อยในภาษาจีนปัจจุบัน ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าศึกษาอย่างยิ่ง แต่งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำบอกสีเหล่านี้กลับมีผู้ให้ความสนใจน้อย อีกทั้งมักเป็นงานวิจัยที่มุ่งศึกษาเฉพาะด้าน ซึ่งพอจำแนกได้ ๔ กลุ่มดังนี้

งานศึกษาวิจัยกลุ่มแรกเป็นงานศึกษาเกี่ยวกับที่มาของคำบอกสี ผู้ศึกษาวิจัยด้านนี้ เช่น Chen Qiying (陈启英 1995) Yu Fengchun (于逢春 1999) Li Yao (李尧 2007) งานวิจัยต่างๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นว่ากำเนิดและพัฒนาการของคำบอกสีในภาษาจีนนั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมด้านวัตถุของมนุษย์ การเกิดขึ้นของคำบอกสีนั้นผู้คนจำเป็นต้องรู้จักและใช้วัตถุใดวัตถุหนึ่งมาก่อน เช่น สีแดง “红 hóng” เกิดหลังจากที่ผู้คนได้ค้นพบไฟ รู้จักไฟ และใช้ไฟ ได้รู้ว่าลักษณะเฉพาะของ

เปลวไฟนั้นเป็นสีแดง เมื่อใช้ไฟแล้วไฟก็จะให้ความอบอุ่น ความสุข จึงใช้สีแดงเป็นสัญลักษณ์แห่งความอบอุ่น ความสุข ความสิริมงคล เป็นต้น

งานศึกษาวิจัยกลุ่มที่ ๒ เป็นงานศึกษาเกี่ยวกับความหมายแฝงทางด้านวัฒนธรรมของคำบอกสี ผู้ศึกษาวิจัยด้านนี้ เช่น Meng Zhaoquan, Yang Xuan (孟昭詮、样璇 1989) Gu Haifang (顾海芳 2002) Ma Yonghong, Reyimujiang (马永红、热依木江 2007) Chen Yanyang (陈艳阳 2008) Li Mingfeng (李明凤 2008) งานวิจัยเหล่านี้ต่างชี้ให้เห็นว่าคำบอกสีในภาษาจีนนั้นมีความหมายแฝงเกี่ยวกับวัฒนธรรมในด้านต่างๆ เช่น สีเขียว “绿 lǜ” คนจีนในยุคโบราณถือว่าเป็นสีผสม และไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก จึงถือเป็นสีที่ต่ำต้อย ดังนั้นในยุคโบราณเสื้อผ้าสีเขียวจึงกลายเป็นเสื้อผ้าที่ขุนนางชั้นต่ำสวมใส่ ความเป็นชนชั้นของสังคมทำให้สีเขียว “绿 lǜ” กลายเป็นสีสัญลักษณ์ฐานะต่ำต้อย ผ้าโพกศีรษะสีเขียว “绿头巾 lǜ tóujīn” หมวกสีเขียว “绿帽子 lǜ màozi” ในสมัยราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิงนั้นมีความหมายถึง ผู้หญิงที่ขายประเวณี ส่วนสามีที่ถูกภรรยาทรยศ ไม่ซื่อสัตย์ หรือหลอกลวงนั้น ก็จะถูกเรียกว่า “สวมหมวกเขียว 戴绿帽子 dài lǜ màozi” ความหมายนี้มีใช้มาจนถึงยุคปัจจุบัน

งานศึกษาวิจัยกลุ่มที่ ๓ เป็นงานศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างคำและหลักการใช้คำบอกสี ผู้ศึกษาวิจัยด้านนี้ เช่น Fu Huaiqing (符淮青 1983) Shi Yuzhi (石毓智 1990) Li Hongyin (李红印 2004) Qiu Liqin (邱莉芹 2006) งานวิจัยเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าคำที่เกิดจากการสร้างคำที่มีหน่วยคำบอกสีเป็นหน่วยคำประกอบนั้นมีลักษณะโครงสร้างคำหลายรูปแบบ เช่น โครงสร้างแบบส่วนขยาย - ส่วนหลัก (偏正式 piānzhèngshì) เช่น 红茶 hóngchá ชาแดง โครงสร้างแบบคู่ขนาน (联合式 liánhéshì) เช่น 红润 hóngrùn แดงเปล่งปลั่ง เป็นต้น ในทางการใช้คำบอกสีพยางค์เดียวกับคำบอกสีสองพยางค์จะมีลักษณะการใช้และโครงสร้างไวยากรณ์ต่างกัน เช่น คำบอกสีพยางค์เดียวสามารถซ้ำคำได้ เช่น 红红 hónghóng (的 de) แดงๆ แต่คำบอกสีสองพยางค์ไม่สามารถซ้ำคำได้ เป็นต้น

งานศึกษาวิจัยกลุ่มที่ ๔ เป็นงานศึกษาเชิงเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างทางการใช้ และความหมายแฝงทางด้านวัฒนธรรมของคำบอกสีภาษาจีนกับภาษาอังกฤษ ผู้ศึกษาวิจัยในด้านนี้มีเป็นจำนวนมาก เช่น Chen Zhenfu (陈振福 2001) Wang Guifen, Li Ping (汪桂芬、李萍 2002) Xie Lijie (谢莉洁 2003) Wang Shuting

(王淑婷 2004) Zhang Yuchun (张玉春 2008) งานวิจัยเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าโครงสร้างคำบอกสีของภาษาจีนกับภาษาอังกฤษนั้นมีลักษณะเหมือนกัน คำบอกสีพื้นฐานของสองภาษานี้จะมีค่าเทียบเคียงที่คู่กันเสมอ เช่น แดง 红 hóng (red) แต่จะแตกต่างกันในด้านการใช้และความหมายแฝงทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งเกิดจากความรู้สึกของคนชาติตะวันตกกับตะวันออกที่แตกต่างกันเรื่องคำบอกสี เช่น ภาษาจีนเรียกชาแดงว่า 红茶 hóngchá แต่ภาษาอังกฤษกลับเรียกว่า black tea (ชาดำ) เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่ายังไม่มีงานวิจัยใดที่ศึกษาภาพรวมในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคำบอกสี ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าการศึกษาด้านนี้มา ลักษณะโครงสร้างคำ ความหมายและการใช้ ตลอดจนสำนวนที่เกี่ยวข้องกับคำบอกสี น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ที่ศึกษาภาษาจีนทั้งด้านการเรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะคำ และการนำกลุ่มคำเหล่านี้ไปใช้สื่อสาร

๒. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเริ่มจากการรวบรวมจำนวนคำและสำนวนที่เกี่ยวข้องกับคำบอกสี ควบคู่กับการเขียนบรรยาย โดยจะบรรยายในเรื่องประวัติความเป็นมา คำอธิบายความหมาย ลักษณะโครงสร้างคำ ความหมายและการใช้ สำนวนภาษาที่มีคำบอกสีเป็นหน่วยคำประกอบในการสร้างคำ

๓. ขอบเขตของการวิจัยและข้อมูลที่มาของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยจะศึกษาเกี่ยวกับคำและสำนวนที่เกี่ยวข้องกับคำบอกสีพื้นฐาน ๕ สี ซึ่งได้แก่สีแดง “红” hóng ขาว “白” bái ดำ “黑” hēi เหลือง “黄” huáng และเขียว “青” qīng ที่มาของคำวิจัยมาจากพจนานุกรม 《现代汉语词典》 Xiandai Hanyu Cidian ฉบับปี ค.ศ. ๒๐๐๖ และพจนานุกรม 《现代汉语规范词典》 Xiandai Hanyu Guifan Cidian ฉบับปี ค.ศ. ๒๐๐๔ ซึ่งมีทั้งสิ้น ๙๔๗ คำ ส่วนที่มาของสำนวนมาจากพจนานุกรม 《新世纪汉语多用词典》 Xin Shiji Hanyu Duoyong Cidian ฉบับปี ค.ศ. ๒๐๐๓ พจนานุกรม 《中华成语辞海》 Zhonghua Chengyu Cihai ฉบับปี ค.ศ. ๒๐๐๑ และพจนานุกรม 《汉语惯用语辞典》 Hanyu Guanyongyu Cidian ฉบับปี ค.ศ. ๒๐๐๔

ซึ่งมีทั้งสิ้น ๙๓๔ คำวน ที่มาของคำอธิบายความหมายมาจากพจนานุกรมตัวอักษรจีน และพจนานุกรมภาษาจีนที่กล่าวไว้ข้างต้น โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์และจัดแบ่งลำดับความหมายใหม่อีกชั้นหนึ่ง ในการวิเคราะห์และยกตัวอย่างประโยคการใช้คำบอกสีนั้น ผู้วิจัยใช้คลังข้อมูลศูนย์วิจัยภาษาจีนมหาวิทยาลัยปักกิ่ง 北京大学汉语语言学研究 中心语料库 Beijing Daxue Hanyu Yuyanxue Yanjiu Zhongxin Yuliaoku (CCL) และพจนานุกรมภาษาจีนที่ใช้ในงานวิจัยนี้เป็นหลัก

๔. ผลการวิจัย

๔.๑ ประวัติความเป็นมาของคำบอกสี

คำบอกสีเกิดขึ้นหลังจากที่ผู้คนได้รู้จักสี การรู้จักสีเริ่มจากการได้รู้จักวัตถุหรือ สิ่งของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีสีส้น คำบอกสีแต่ละสีมีที่มาจาก การได้รู้จักวัตถุที่ต่างกัน และเนื่องจากการรู้จักวัตถุหรือการเกิดความรู้สึกต่อวัตถุของผู้คนมีความแตกต่างกัน จึงทำให้คำบอกสีที่เป็นคำเดียวกันมีที่มา และลักษณะตัวอักษรต่างกัน

๔.๑.๑ สีแดง “红” hóng

เกิดจากการรู้จักวัตถุ	ลักษณะตัวอักษร
ผ้าไหมสีแดงออกขาว หรือผ้าไหมสีชมพู	เป็นตัวอักษรประเภทสิงเชิงจื่อ (形声字 xíngshēngzì) ^๑ ซึ่งประกอบด้วย 糸 mì เป็นส่วนประกอบตัวหนังสือที่เป็นรูปแสดงความหมาย และ 工 gōng เป็นส่วนประกอบตัวหนังสือที่แทนเสียง (谷衍奎 2003 : 239-240)

^๑ 形声 xíngshēng คือวิธีการประกอบตัวอักษรชนิดหนึ่งในจำนวน ๖ ชนิดในการประกอบตัวอักษรจีน 形声 xíngshēng จะมีความหมายว่าตัวหนังสือตัวหนึ่งๆ นั้น ประกอบด้วย “形 xíng” ซึ่งแปลว่า “รูปร่าง” และ “声 shēng” ซึ่งแปลว่า “เสียง” รวม ๒ ส่วน ส่วนประกอบตัวหนังสือที่เป็นรูปนั้น จะมีความหมายเกี่ยวกับความหมายของตัวหนังสือทั้งตัว ส่วนประกอบที่เป็นเสียงนั้น จะมีความหมายเกี่ยวกับส่วนของการออกเสียงของตัวหนังสือตัวนั้นทั้งหมด ดังเช่นส่วนประกอบรูปร่าง “氵” (shuǐ น้ำ) กับส่วนประกอบที่แทนเสียง “工 gōng、可 kě” จะแยกประกอบเป็น “江 jiāng แม่น้ำ、河 hé แม่น้ำ ลำคลอง” ตัวหนังสือประเภท 形声字 xíngshēngzì มีเป็นจำนวนมาก ซึ่งมากกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนตัวหนังสือจีนทั้งหมด (中国社会科学院语言研究所词典编辑室编 2006 : 1525)

๔.๑.๒ สีขาว “白” bái

เกิดจากการรู้จักวัตถุ	ลักษณะตัวอักษร
๑. แสงอาทิตย์	๑. รูปร่างตัวอักษรคล้ายแสงอาทิตย์ที่กำลังสาดส่องสู่เบื้องบน และเบื้องล่าง (曹先擢、苏培成 2000 : 10)
๒. เมล็ดข้าวสารสีขาว	๒. รูปร่างตัวอักษรคล้ายเมล็ดข้าวสารสีขาวหนึ่งเมล็ด ตรงกลางมีหน่อสองหน่อกำลังจะแตกหน่อไผ่ล่อออกมา (谷衍奎 2003 : 127)
๓. เปลวเทียน	๓. รูปร่างตัวอักษรคล้ายเปลวเทียนตรงกลางคือไส้เทียน (李乐毅 2006 : 3)

๔.๑.๓ สีดำ “黑” hēi

เกิดจากการรู้จักวัตถุ	ลักษณะตัวอักษร
๑. เต่าไฟที่กำลังจุดไฟ และมีควันออกมา	๑. เป็นตัวอักษรประเภทหุ้ยอี้จื้อ (会意字 huìyìzì) ^๓

^๒ 象形 xiàngxíng คือวิธีการประกอบตัวอักษรชนิดหนึ่งในจำนวน ๖ ชนิดในการประกอบตัวอักษรจีน เป็นการเขียนตัวอักษรตามลักษณะ หรือตามรูปของสิ่งของจริง หรือที่เรียกว่าตัวอักษรภาพ เช่น “日 rì ดวงอาทิตย์” ในสมัยโบราณเขียนเป็น “☉” (中国社会科学院语言研究所词典编辑室编 2006 : 1491)

^๓ 会意 huìyì คือวิธีการประกอบตัวอักษรชนิดหนึ่งในจำนวน ๖ ชนิดในการประกอบตัวอักษรจีน 会意 huìyì จะมีความหมายว่าตัวหนังสือตัวหนึ่งๆ นั้น ความหมายทั้งหมดของตัวหนังสือจะประกอบจากความหมายส่วนหนึ่งของตัวหนังสือหนึ่งๆ ดังเช่นตัวอักษร “信 xìn” ซึ่งมีความหมายว่า “เชื่อ เชื่อถือ” ตัว “信 xìn” นี้มาจากความหมายรวมของตัวคน “人 rén” และตัวคำพูด “言 yán” (人言为信 rén yán wéi xìn) ซึ่งมีความหมายว่า “คำพูดของคนนั้นเชื่อถือได้” (中国社会科学院语言研究所词典编辑室编 2006 : 611)

เกิดจากการรู้จักวัตถุ	ลักษณะตัวอักษร
๒. ศีรษะคนที่มีสิ่งของประดับอยู่	๑.๑ รูปร่างตัวอักษรด้านบนเป็นตัว “囱 cōng” ซึ่งเป็นหน้าตาที่อยู่บนหลังคาบ้านในยุคโบราณ ในตัวอักษร “囱 cōng” นั้นตรงกลางมีจุดดำ เป็นสัญลักษณ์แทนควันหรือผงไถ้ถ่าน ตัวอักษรด้านล่างนั้นคือ “火 huǒ” หมายถึง “ไฟ” หรือตัว “炎 yán” ซึ่งหมายถึง “ร้อนอบอ้าว” แสดงความหมายถึงก่อไฟหรือจุดไฟแล้วมีควันออกมา (曹先擢、苏培成 2000 : 203) ๑.๒ → รูปร่างตัวอักษรด้านล่างเป็นรูปเตาไฟที่ก่อด้วยอิฐหรือดินเหนียวที่กำลังก่อไฟอยู่ ด้านบนเป็นปล่องไฟรูปสี่เหลี่ยมและมีช่องอยู่ปลายด้านบน ตรงกลางมีจุดจำนวนหนึ่งซึ่งเป็นผงควันผงไถ้ถ่านที่ลอยอยู่ปลิวไปปลิวมา (李乐毅 2007 : 127) ๒. เป็นตัวอักษรภาพ (象形字 xiàngxíngzì) รูปร่างตัวอักษรเหมือนศีรษะคนที่มีสิ่งของบางอย่างประดับอยู่ (谷衍奎 2003 : 705)

๔.๑.๔ สีเหลือง “黄” huáng

เกิดจากการรู้จักวัตถุ	ลักษณะตัวอักษร
๑. ดิน ๒. หยกรูปพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว	๑. เป็นตัวอักษรประเภทสิงเชิงจื้อ (形声字 xíngshēngzì) ซึ่งประกอบด้วย 田 tián เป็นส่วนประกอบตัวหนังสือที่เป็นรูปแสดงความหมาย และ 炗 guāng เป็นส่วนประกอบตัวหนังสือที่แทนเสียง (曹先擢、苏培成 2000 : 219) ๒. เป็นตัวอักษรภาพ (象形字 xiàngxíngzì) ๒.๑ รูปร่างตัวอักษรเหมือน 佩璜 pèihuáng หยกรูปพระจันทร์ครึ่งเสี้ยวที่ใช้เป็นของประดับที่ผูกติดกับสายผูก หรือสายรัดของเสื้อในสมัยโบราณ ด้านบนคือปมที่ผูกมัด ด้านล่างเป็น

เกิดจากการรู้จักวัตถุ	ลักษณะตัวอักษร
	ฟูเชื้อกรดที่ห้อยลงมา ตรงกลางเป็นหยกรูปพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว สองชั้นที่ผูกมัดเชื่อมต่อกัน (谷衍奎 2003 : 616) ๒.๒ รูปร่างตัวอักษรเหมือนคนหนึ่งคน ที่ตรงหน้าอกนั้น แขนวนเครื่องประดับหยกรูปพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว (璜 huáng) เอาไว้ (李乐毅 2007 : 137)

๔.๑.๕ สีเขียว “青” qīng

เกิดจากการรู้จักวัตถุ	ลักษณะตัวอักษร
๑. พืช	๑. เป็นตัวอักษรหุ่ยอี้จื้อ (会意字 huìyìzì) และสิงเชิงจื้อ (形声字 xíngshēngzì) ผสมผสานกัน ด้านบนตัวอักษรเป็น 生 shēng สื่อความหมายถึง “พืชแรกออก” ด้านล่างเป็นตัว 丹 dān แสดงความหมายถึง “สี” ใช้ความหมายของ “พืชแรกออก” สื่อความหมายถึง “สีเขียว” และใช้ตัว 生 shēng เป็นส่วนประกอบตัวหนังสือที่แทนเสียง (谷衍奎 2003 : 324)
๒. ขาด หรือสารซินนาบาร์	๒. เป็นตัวอักษรประเภทสิงเชิงจื้อ (形声字 xíngshēngzì) ด้านล่างเป็นตัวอักษร “丹” dān เป็นตัวอักษรที่แทนความหมาย หมายถึง “สี” 颜色 yánsè ด้านบนเป็นตัวอักษร “生” shēng เป็นส่วนประกอบตัวอักษรที่แทนเสียง (曹先擢、苏培成 2000 : 436)

๔.๒ คำอธิบายความหมายของคำบอกสี

จากการวิเคราะห์คำอธิบายความหมายของคำบอกสี พบว่าคำบอกสีมีความหมายพื้นฐานหรือความเดิมที่สื่อความหมายถึงสีนั้นๆ และมีความหมายแฝงความหมายเฉพาะด้าน คำบอกสีบางคำยังมีความหมายเปรียบเทียบกับ สรุไปได้ดังนี้

๔.๒.๑ คำอธิบายความหมายของคำบอกสีแดง “红” hóng

ประเภท	คำอธิบายความหมาย
ความหมายเดิม	สีแดง (สีเหมือนสีเลือดสด หรือสีเหมือนดอกทับทิม) (橙红 chénghóng สีแดงอมเหลือง สีแดงอมเหลืองเหมือนสีผลส้ม 红壤 hóngrǎng ดินแดง)
ความหมายแฝง	ผ้าแดงที่เป็นสัญลักษณ์แห่งความเป็นสิริมงคล หรือหมายถึงของขวัญที่ห่อด้วยผ้าสีแดง หรือกระดาษสีแดง (红包 hóngbāo ของแดง อั่งเปา)
	สัญลักษณ์แห่งความผาสุก โชคดี สิริมงคล ความราบรื่น ความสำเร็จ ได้รับความสำคัญ ความสนใจ และการต้อนรับจากผู้อื่น หรือมีชื่อเสียง (走红 zǒu hóng ราศีขึ้น ดวงขึ้น กำลังมีชื่อเสียง)
	สัญลักษณ์แห่งการปฏิบัติ ความก้าวหน้า และความตื่นตัวทางการเมืองสูง (红心 hóngxīn ยึดถือความคิดก่อการปฏิบัติของพรรคคอมมิวนิสต์)
	โบนัส ผลกำไร (分红 fēnhóng แบ่งโบนัส แบ่งผลกำไร)
	สัญลักษณ์หมายถึงสตรี หรือเกี่ยวกับสตรี (红颜 hóngyán คนสวย คนงาม)
ความหมายเฉพาะด้าน	ชี้ความหมายเฉพาะเกี่ยวกับนวนิยายเรื่อง “ความรักในหอแดง” 《红楼梦》 Hóng lóu mèng (红学 hóngxué ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเรื่องความรักในหอแดง 《红楼梦》 Hóng lóu mèng ของเหล่านักวิชาการ)

๔.๒.๒ คำอธิบายความหมายของคำบอกสีขาว “白” bái

ประเภท	คำอธิบายความหมาย
ความหมายเดิม	สีขาว สีหิมะหรือสีที่เหมือนหิมะ (ตรงข้ามกับสีดำ) (白茶 báichá ชาขาว 白金 bái jīn ทองคำขาว แพลทินัม)
ความหมายแฝง	สะอาดบริสุทธิ์ บริสุทธิ์ผุดผ่อง ไม่มีจุดตำหนิ หรือถูกต้องสอดคล้องตามกฎหมาย (洁白 jiébái ชาวสะอาด 清白 qīngbái บริสุทธิ์ ไร้ราศี ไม่มีจุดตำหนิ 精白 jīngbái ชาวสะอาดบริสุทธิ์)
	ฉาปนกิจ งานฉาปนกิจ (白事 báishì งานฉาปนกิจ)

ประเภท	คำอธิบายความหมาย
	สัญลักษณ์ของความหมายปฏิกริยา (白区 báiqū เขตขาว หมายถึงเขตที่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลก็กมินตั้งในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ และสงครามกลางเมืองระหว่างรัฐบาลก็กมินตั้งกับพรรคคอมมิวนิสต์จีน)
	สว่าง แสงสว่าง ความสว่างไสว (白天 báitiān กลางวัน)
	เข้าใจ ทำความเข้าใจ ชัดเจนแจ่มแจ้ง (明白 míngbai ชัดแจ้ง แจ่มชัด แน่ชัด เฉลียวฉลาด ฉลาดเฉียบแหลม รู้เหตุรู้ผล รู้ ทราบ รู้ดี)
	อธิบาย บรรยาย ชี้แจง แจ้งให้ทราบ รายงานให้ทราบ หรือเปิดเผยให้ทราบ (表白 biǎobái ชี้แจง อธิบาย)
	ว่างเปล่า ยังไม่ใส่อะไรเข้าไป (白饭 báifàn ข้าวเปล่า ข้าวสวย 白水 báishuǐ น้ำเปล่า น้ำต้ม)
	ไม่เกิดผลแต่อย่างไร เสียแรงเปล่า (白费 báifèi เสียแรงเปล่า เมื่อเสียแรงเปล่า)
	ไม่มีคำตอบแทน ไม่มีคำชดเชย ฟรี (白吃 báichī กินฟรี)
	อวด ใช้อวด การคุยโวใช้อวด ไม่มีคำมูล (显白 xiǎnbai อวด ใช้อวด)
	การอ่านออกเสียงของคำศัพท์หรือการเขียนคำศัพท์ผิดพลาด (白字 báizi ตัวหนังสือที่เขียนผิด หรืออ่านออกเสียงผิด)
	การบรรยายนอกบทของละครเพลง หรือการแสดงอย่างอื่น (独白 dúbái บรรยายเดี่ยว ตัวละครพูดอยู่คนเดียว 旁白 pángbái ตัวละครบอกรายการกับผู้ชม)
	เหลืออกตาขาวมอง แสดงถึงการมองด้วยสายตาที่เหยียดหยามดูถูก หรือไม่พึงพอใจ นำรำคาญ นำเบื่อหน่ายเอือมระอา (白眼 báiyǎn ค้อนปะหลับ ประหลอก มองด้วยสายตาที่เหยียดหยาม)
ความหมายเปรียบเทียบ	ความถูกต้อง หรือถูกต้องสอดคล้องตามกฎหมาย (白色收入 báisè shōurù รายได้ที่ประชาชนได้มาด้วยความถูกต้อง)

ประเภท	คำอธิบายความหมาย
ความหมาย เฉพาะด้าน	ภาษาท้องถิ่น 苏白 sūbái 京白 jīngbái (京白 jīngbái ละครอุปรากร ปักกิ่งที่ใช้ภาษาปักกิ่งเป็นบทสนทนา 苏白 sūbái ภาษาซู่โจว บทพากย์ที่ใช้ ภาษาซู่โจวในละครเพลง 昆曲 kūnqǔ 京剧 jīngjù)
	ภาษาไปหว่า 白话 báihuà หรือภาษาจีนสมัยปัจจุบัน (白话诗 báihuàshī โคลงภาษาไปหว่า หรือโคลงภาษาจีนสมัยปัจจุบัน)
	ชนชาติกลุ่มน้อยไปจู่ 白族 báizú (白剧 báijù ละครสำคัญชนิดหนึ่งของ ชนชาติกลุ่มน้อยไปจู่ มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน นิยมแพร่หลายในแถบ ด้านตะวันตกของมณฑลยูนนาน ซึ่งเป็นเขตพื้นที่อยู่อาศัยของชนชาติกลุ่มน้อย ไปจู่)
	ภูเขาฉางไปซาน 长白山 chángbáishān (白山黑水 báishān hēishuǐ ภูเขาฉางไปซาน 长白山 chángbáishān และแม่น้ำเฮยหลงเจียง 黑龙江 hēilóngjiāng หมายถึงพื้นที่เขตตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศจีน)

๔.๒.๓ คำอธิบายความหมายของคำบอกสีดำ “黑” hēi

ประเภท	คำอธิบายความหมาย
ความหมาย เดิม	ดำ สีเหมือนหมึกหรือถ่านหิน (ตรงข้ามกับขาว) (黑板 hēibǎn กระดานดำ 黑豆 hēidòu ถั่วดำ)
ความหมาย แฝง	(ท้องฟ้า แสง) มืด มืดมน อุปมาหมายถึงเรื่องราว เหตุการณ์คลุมเครือ ไม่ชัดเจน (昏黑 hūnhēi ท้องฟ้ามืดครึ้ม มืดมิด)
	พลบค่ำ กลางคืน กลางดึก คื่นดึก (黑间 hēijiān เวลากลางคืน)
	ลับ ไม่เปิดเผย (黑货 hēihuò สินค้าเถื่อน สินค้าหนีภาษี 黑市 hēishì ตลาดมืด)
	เลว เลวร้าย ชั่วร้าย โหดร้าย อำมหิต (黑心 hēixīn ใจดำ อ่ามะหิต เหี้ยมเกรียม)

ประเภท	คำอธิบายความหมาย
	สัญลักษณ์ปฏิกริยา (黑帮 hēibāng กลุ่มอั้งยี่ กลุ่มมาเฟีย กลุ่มอิทธิพลมืด 黑社会 hēishèhuì สังคมอิทธิพลมืด)
ความหมายเปรียบเทียบ	ความผิด ความไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้องกับกฎหมาย (黑色收入 hēisè shōurù รายรับที่ได้มาจากการทุจริตคอร์รัปชัน หรือรายได้ที่ได้มาโดยวิธีการผิดกฎหมายอื่นๆ)
ความหมายเฉพาะด้าน	เฮยหลงเจียง 黑龙江 hēilóngjiāng (白山黑水 báishān hēishuǐ ภูเขาฉางไปซาน 长白山 chángbáishān และแม่น้ำเฮยหลงเจียง 黑龙江 hēilóngjiāng หมายถึงพื้นที่เขตตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศจีน)

๔.๒.๔ คำอธิบายความหมายของคำบอกสีเหลือง “黄” huáng

ประเภท	คำอธิบายความหมาย
ความหมายเดิม	เหลือง สีเหมือนสีทองคำ สีดอกบวบ สีเมล็ดข้าว หรือสีดอกทานตะวัน (蜡黄 làhuáng เหลืองเหมือนเทียนไข 深黄 shēnhuáng สีเหลืองเข้ม)
ความหมายแฝง	ทองคำ (黄金 huángjīn ทองคำ 黄货 huánghuò สินค้าประเภททองคำ หรือใช้ในความหมายเปรียบเทียบหมายถึงสินค้าที่มีค่า หายาก)
	สิ่งของที่มีลักษณะสีเหลือง หรือพืชผลที่สุกงอมเป็นสีเหลือง (蛋黄 dànhuáng ไข่แดง 蟹黄 xièhuáng ไข่มู รังไข่และต่อมย่อยของปู สีเหลือง)
	สัญลักษณ์หรือพฤติกรรมที่เหลวแหลก เสื่อมโทรม เสื่อมทราม อันเนื่องมาจากเสพสุขมากเกินไป ซึ่งความหมายถึง โลโก้ คาวโลโก้ หรือสื่อโลโก้ต่างๆ (黄书 huángshū หนังสือโลโก้ 黄片 huángpiàn สื่อโทรทัศน์ลามกอนาจาร ภาพยนตร์ลามก)
	เหลว เหลวเปว เรื่องราวแผนการล้มเหลวไม่ประสบความสำเร็จ (这笔买卖黄了。Zhè bǐ mǎimài huáng le. การซื้อขายครั้งนี้ล้มเหลวแล้ว)
ความหมายเฉพาะด้าน	แม่น้ำเหลือง 黄河 Huáng Hé (治黄 zhìhuáng ควบคุมแม่น้ำเหลือง หรือแม่น้ำฮวงโหเพื่อไม่ให้เกิดอุทกภัยขึ้น)

ประเภท	คำอธิบายความหมาย
	จักรพรรดิ 黄帝 Huáng Dì ซึ่งเป็นจักรพรรดิในยุคโบราณตามตำนานของจีน (炎黄 Yán Huáng จักรพรรดิ Yan Di และจักรพรรดิ Huang Di จักรพรรดิ ตามเรื่องเล่าในยุคโบราณ ใช้แทนความหมาย “บรรพบุรุษชาวจีน”)
	ทำนอง 二黄 èrhúáng ท่วงทำนองขับร้องนาฏศิลป์จีนทำนองหนึ่ง (皮黄 píhuáng ท่วงทำนองเสียงเพลงของละครเพลง เป็นชื่อรวมของ 西皮 xīpí และ 二黄 èrhúáng บางครั้งก็เรียกว่า 皮簧 píhuáng)
	แซ่หวง 黄 Huáng แซ่ของคนจีน (黄巢起义 Huáng Cháo Qiyì กบฏหวงเฉา (Huang Chao) กบฏชาวนาที่นำโดยหวงเฉาในปลายราชวงศ์ถัง ค.ศ. ๘๗๕)
	นครหวงหลง 黄龙 Huánghóng (黄龙 Huánghóng นครหวงหลง เป็นนครหลวงของประเทศจีนในสมัยก่อนของจีน ปัจจุบันอยู่ที่อำเภอหนงอัน แห่งมณฑลจี๋หลิน 吉林农安县 Jílín Nóng' ānxiàn ในสมัยที่ราชวงศ์ซ่ง (宋 Sòng) ทำสงครามกับประเทศจีน (金 Jīn) ักสูยหรือวิเพย ชุนทัพ ผู้ยิ่งใหญ่แห่งราชวงศ์ซ่งเคยกล่าวไว้ว่าจะบุกตะลุยถึงนครหวงหลง ต่อมาจึงใช้ในความหมายว่า นครหลวงของฝ่ายข้าศึก)

๔.๒.๕ คำอธิบายความหมายของคำบอกสีเขียว “青” qīng

ประเภท	คำอธิบายความหมาย
ความหมายเดิม	เขียว สีเหมือนใบพืช (青草 qīngcǎo หญ้าสีเขียว 青椒 qīngjiāo พริกหยวกชนิดหนึ่ง ผลสีเขียว)
ความหมายแฝง	สีคราม หรือสีน้ำเงินเข้ม (靛青 diànqīng สีคราม สีน้ำเงินแก่ 青天 qīngtiān ท้องฟ้าสีครามเข้ม)
	สีดำ (青丝 qīngsī ผมดำของสตรี 青衣 qīngyī เสื้อผ้าสีดำ)
	หญ้าสีเขียว หรือพืชไร่เกษตรที่ยังไม่แก่หรือสุกงอม หรือสิ่งของที่เป็นสีเขียว (放青 fàngqīng ปล่อย เลี้ยงปศุสัตว์ตามทุ่งหญ้าที่เขียวข่มุม 看青 kānqīng ฝ้าดูแลพืชไร่ตั้งแต่ยังเขียวอยู่)

ประเภท	คำอธิบายความหมาย
	อุปมาว่าอายุน้อย และหมายถึงคนหนุ่มสาว (年青 niánqīng หนุ่มสาว อายุน้อย 青春 qīngchūn วัยหนุ่มสาว ความหนุ่มสาว)
	ลูกตาดำ (垂青 chuíqīng ในสมัยโบราณเรียกตาดำว่า “青眼 qīngyǎn” การมองคนอื่นด้วยความเลื่อมใส ด้วยความนิยมชมชื่นจะมองด้วยลูกตาดำ ดังนั้น คำว่า 垂青 chuíqīng จึงหมายถึงได้รับความเลื่อมใส ได้รับความนิยมชมชื่น ได้รับความศรัทธา)
ความหมาย เฉพาะด้าน	เป้านั้นจิ้น (包青天 Bāoqīngtiān เปา ซิงเทียน ภาษาแต้จิ๋วเรียกว่า เป้านั้นจิ้น) ชื่อย่อของเมืองชิงเถียน 青田 Qīngtián (青田石 qīngtiánshí วัสดุหินที่มีค่า ผลิตที่เมืองชิงเถียน มณฑลเจ้อเจียง)

๔.๓ โครงสร้างคำที่มีคำบอกสีเป็นหน่วยคำประกอบในการสร้างคำ

ลักษณะโครงสร้างคำที่มีหน่วยคำบอกสีเป็นหน่วยคำประกอบในการสร้าง คำนั้น แบ่งได้เป็น ๖ แบบดังนี้

๔.๓.๑ แบบคู่ขนาน (联合式 liánhéshì) เป็นวิธีสร้างคำที่หน่วยคำ บอกสีรวมกับหน่วยคำอื่นแบบคู่ขนานที่มีความหมายใกล้เคียงกัน หรือมีความหมาย ไปในทิศทางเดียวกัน หรือมีความหมายที่ตรงข้ามกัน เช่น 嫩白 nènái ทั้งขาวทั้งอ่อนนุ่ม (嫩 อ่อนนุ่ม + 白 ขาว) 黑白 hēibái ขาวดำ (黑 ดำ + 白 ขาว) 枯黄 kūhuáng เเฉและเหลือง (枯 เหี่ยวเฉาแห้งเหี่ยว + 黄 เหลือง)

๔.๓.๒ แบบส่วนขยาย - ส่วนหลัก (偏正式 piānzhèngshì) เป็น โครงสร้างที่ประกอบด้วยหน่วยคำขยายและหน่วยคำหลัก ซึ่งหน่วยคำขยายจะอยู่ ด้านหน้า หน่วยคำหลักจะอยู่ด้านหลัง มี ๒ รูปแบบ คือ

๑) “หน่วยคำบอกสี + หน่วยคำหลัก” (色素 sèsù + 中心语 zhōngxīnyǔ) เช่น 黑板 hēibǎn กระดานดำ (黑 ดำ + 板 แผ่นไม้) 黄豆 huángdòu ถั่วเหลือง (黄 เหลือง + 豆 ถั่ว) 青草 qīngcǎo หญ้าสีเขียว (青 เขียว + 草 หญ้า)

๒) “หน่วยคำขยาย + หน่วยคำบอกสี” (修饰语 xiūshìyǔ +

色素 sèsù) เช่น 枣红 zǎohóng แดงพุทรา (枣 พุทรา + 红 แดง) 乳白 rǔbái สีน้ำนม
สีมุก (乳 นม + 白 ขาว) 油黑 yóuhēi ดำเป็นมันวาว (油 น้ำมัน + 黑 ดำ)

๔.๓.๓ แบบกริยา - กรรม (动宾式 dòngbīnshì) โครงสร้างที่
ประกอบด้วยหน่วยคำกริยาอยู่ด้านหน้า และหน่วยกรรมอยู่ด้านหลัง โครงสร้างนี้มี ๒
รูปแบบคือ “หน่วยคำกริยา + หน่วยคำบอกสี” (动素 dòngsù + 色素 sèsù) และ
“หน่วยคำบอกสี + หน่วยคำนาม” (色素 sèsù + 名素 míngsù) เช่น 增白 zēngbái
ทำผลิตภัณฑ์สิ่งทอ กระดาษ หรือผิวหนังเป็นอาทิให้ขาวสะอาดมากขึ้น (增 เพิ่ม + 白
ขาว) 红脸 hóngliǎn หน้าแดง โกรธ โมโห (红 แดง + 脸 หน้า)

๔.๓.๔ แบบกริยา - ส่วนเสริม (动补式 dòngbǔshì) เป็นโครงสร้าง
ที่มีหน่วยคำกริยาอยู่ด้านหน้า และมีหน่วยคำบอกสีเป็นหน่วยคำขยายหรือเป็นหน่วยคำ
เสริมเพื่อบอกผลอยู่ด้านหลัง ลักษณะโครงสร้างที่ได้คือ “หน่วยคำกริยา + หน่วยคำบอกสี”
(动素 dòngsù + 色素 sèsù) เช่น 走红 zǒuhóng ราชินี ดวงขึ้น กำลังดัง
กำลังมีชื่อเสียง (走 เดิน เคลื่อนไหวไปยังด้านหน้า + 红 โชคดี) ได้รับความสนใจ
เป็นที่ชื่นชอบ มีชื่อเสียง) 漂白 piǎobái ฟอกขาว (漂 ฟอก + 白 ขาว)

๔.๓.๕ แบบประธาน - ภาคแสดง (主谓式 zhǔwèishì) เป็นโครงสร้าง
ที่ประกอบด้วยหน่วยคำนามซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานอยู่ด้านหน้า และหน่วยคำบอกสี
ทำหน้าที่เป็นกริยาอยู่ด้านหลัง ลักษณะโครงสร้างที่ได้คือ “หน่วยคำนาม + หน่วยคำ
บอกสี” (名素 míngsù + 色素 sèsù) เช่น 脸红 liǎnhóng หน้าแดง อาย เหนียมอาย
(脸 หน้า + 红 แดง) 天黑 tiānhēi ท้องฟ้ากลายเป็นสีดำ ท้องฟ้าเปลี่ยนเป็นมืด (天
ท้องฟ้า + 黑 มืด) 年青 niánqīng นุ่มสาว อายุยังน้อย (年 ปี + 青 อายุยังน้อย)

๔.๓.๖ แบบซ้ำคำ (重叠式 chóngdiéshì) ลักษณะโครงสร้างส่วนใหญ่
ที่ปรากฏคือ การซ้ำแบบ “ABB” ซึ่งหน่วยคำบอกสีอยู่ด้านหน้า และมีหน่วยคำซ้ำคุณศัพท์
ที่ซ้ำตัวมันเองสองหน่วยคำอยู่ด้านหลัง “หน่วยคำบอกสี + หน่วยคำซ้ำคุณศัพท์” (色素
sèsù + 形素重叠 xíngsù chóngdié) เช่น 红彤彤 hóngtóngtóng แดงก่ำ แดงได้
สีแดงสด (红 แดง + 彤彤 สีแดง) 白茫茫 báimángmáng ขาวโพลนอย่างสุดลูกหูลูกตา
(白 ขาว + 茫茫 สุดลูกหูลูกตา) 黄灿灿 huángcàncàn สีทองอร่าม (黄 เหลือง +
灿灿 เจิดจ้า สว่างไสว เปล่งแสงแวววาว)

๔.๔ ความหมายและการใช้

คำบอกสีแดง “红” hóng สีขาว “白” bái สีดำ “黑” hēi สีเหลือง “黄” huáng และสีเขียว “青” qīng ที่สื่อความหมายเดิมหรือความหมายพื้นฐานนั้นถือเป็นคำคุณศัพท์ (形容词 xíng róngcí) แต่ในภาษาจีนปัจจุบันคำบอกสีไม่ได้ใช้เป็นเพียงแค่ว่าคำคุณศัพท์เพื่อทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งในโครงสร้างประโยคเท่านั้น ยังใช้เป็นหน่วยคำและคำประเภทอื่นที่สอดคล้องกับคำอธิบายความหมายของคำบอกสีนั้นๆ

๔.๔.๑ ตัวอย่างความหมายและการใช้คำบอกสีแดง “红” hóng

๑) การใช้ “红” hóng สื่อความหมายถึง “สีแดง (สีเหมือนสีเลือดสดหรือสีเหมือนดอกทับทิม)”

๑.๑) เป็นคำคุณศัพท์ (形容词 xíng róngcí) ทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งในโครงสร้างประโยค

๑.๑.๑) ทำหน้าที่เป็นประธาน (主语 zhǔyǔ) เช่น 红是一种颜色。Hóng shì yì zhǒng yánsè. สีแดงคือสีชนิดหนึ่ง

๑.๑.๒) ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง (谓语 wèiyǔ) เช่น 这件衣服太红了点儿。Zhè jiàn yīfu tài hóng le diǎnr. เสื้อตัวนี้สีแดงไปหน่อย

๑.๑.๓) ทำหน้าที่เป็นกรรม (宾语 bīnyǔ) เช่น 他喜欢红，我讨厌红。Tā xǐhuan hóng, wǒ tǎoyàn hóng. เขาชอบสีแดง ฉันไม่ชอบสีแดง

๑.๑.๔) ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายนาม (定语 dìngyǔ) เช่น 红红的苹果。Hónghóng de píngguǒ. แอปเปิ้ลสีแดง

๑.๑.๕) ทำหน้าที่เป็นส่วนเสริมหลังกริยา (补语 bǔyǔ) เช่น 把门刷得红红的。Bǎ mén shuā de hónghóng de. ทาประตูเป็นสีแดงๆ

๑.๒) เป็นหน่วยคำคุณศัพท์ (形容词性语素 xíng róng cí xìng yǔ sù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 红豆 hóngdòu ถั่วแดง 深红 shēnhóng สีแดงเข้ม

๒) การใช้ “红” hóng สื่อความหมาย “ผ้าแดงที่เป็นสัญลักษณ์แห่งความเป็นสิริมงคล หรือของขวัญที่ห่อด้วยผ้าสีแดง หรือกระดาษสีแดง” เป็นเพียงหน่วยคำนาม (名词性语素 míng cí xìng yǔ sù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 红包 hóngbāo ของแดง อั่งเปา

๓) การใช้ “红” hóng เป็นสัญลักษณ์แห่งความผาสุก โชคดี สิริมงคล ความราบรื่น ความสำเร็จ ได้รับความสำคัญ ความสนใจ ได้รับการต้อนรับจากผู้อื่น หรือมีชื่อเสียง

๓.๑) เป็นคำคุณศัพท์ (形容词 xíngróngcí) ทำหน้าที่อย่างไร
อย่างหนึ่งในโครงสร้างประโยค

๓.๑.๑) ทำหน้าที่เป็นประธาน (主语 zhǔyǔ) เช่น 不红不行。Bù hóng bù xíng. ไม่ดังไม่ได้ ไม่มีชื่อเสียงไม่ได้

๓.๑.๒) ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง (谓语 wèiyǔ) เช่น 他现在可红了。Tā xiànzài kě hóng le. ตอนนี้เขามีชื่อเสียงมากแล้ว

๓.๑.๓) ทำหน้าที่เป็นกรรม (宾语 bīnyǔ) เช่น 我在这里是最红的。Wǒ zài zhèlǐ shì zuì hóng de. ที่นี่ฉันมีชื่อเสียงที่สุด

๓.๑.๔) ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายนาม (定语 dìngyǔ) เช่น 她现在已是当红明星了。Tā xiànzài yǐ shì dāng hóng míngxīng le. ตอนนี้หล่อนเป็นดาราแล้ว

๓.๑.๕) ทำหน้าที่เป็นส่วนเสริมหลังกริยา (补语 bǔyǔ) เช่น 小刘跳舞跳红了。Xiǎoliú tiàowǔ tiào hóng le. เสี่ยวหลิวเต้นรำ (เต้น) มีชื่อเสียงแล้ว

๓.๒) เป็นหน่วยคำคุณศัพท์ (形容词性语素 xíngróngcíxìng yǔsù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 红人 hóng rén คนดัง คนดวงขึ้น 红角 hóng jué นักแสดงที่ดัง

๔.๔.๒ ตัวอย่างความหมายและการใช้คำบอกสีขาว “白” bái

๑) การใช้ “白” bái สื่อความหมายถึง “สีขาว สีหิมะหรือสีที่เหมือนหิมะ (ตรงข้ามกับสีดำ)”

๑.๑) เป็นคำคุณศัพท์ (形容词 xíngróngcí) ทำหน้าที่อย่างไร
อย่างหนึ่งในโครงสร้างประโยค

๑.๑.๑) ทำหน้าที่เป็นประธาน (主语 zhǔyǔ) เช่น 太白也不好。Tài bái yě bù hǎo. ขาวเกินไปก็ไม่ดี

๑.๑.๒) ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง (谓语 wèiyǔ) เช่น 她的牙齿

很白。Tā de yáchǐ hěn bái. ฟันของหล่อนขาวมาก

๑.๑.๓) ทำหน้าที่เป็นกรรม (宾语 bīnyǔ) เช่น 雪是白的, 而煤是黑的。Xuě shì bái de, ér méi shì hēi de. หิมะเป็นสีขาว แต่ถ่านหินเป็นสีดำ

๑.๑.๔) ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายนาม (定语 dìngyǔ) เช่น 女的穿白布旗袍。Nǚ de chuān bái bù qípào. ผู้หญิงใส่ชุดกี่เพ้าผ้าสีขาว

๑.๑.๕) ทำหน้าที่เป็นส่วนเสริมหลังกริยา (补语 bǔyǔ) เช่น 一小时后, 水慢慢变白。Yì xiǎoshí hòu, shuǐ mǎnmàn biàn bái. หลังจากหนึ่งชั่วโมง น้ำค่อยๆ เปลี่ยนเป็นสีขาว

๑.๒) เป็นหน่วยคำคุณศัพท์ (形容词性语素 xíngróngcíxìng yǔsù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 白木耳 báimù'ěr เกิดหูห่นขาว 浅白 qiǎnbái สีขาวอ่อน

๒) การใช้ “白” bái สื่อความหมายถึง “ฉาบปนกิจ งานฉาบปนกิจ” เป็นเพียงหน่วยคำนาม (名词性语素 míngcíxìng yǔsù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 白事 báishì งานฉาบปนกิจ

๓) การใช้ “白” bái สื่อความหมายถึง “สว่าง แสงสว่าง ความสว่างไสว” เป็นเพียงหน่วยคำคุณศัพท์ (形容词性语素 xíngróngcíxìng yǔsù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 白昼 báizhòu กลางวัน 白班 báibān เร็ยากลางวัน งานกะกลางวัน

๔) การใช้ “白” bái สื่อความหมายถึง “อธิบาย บรรยาย ชี้แจง แจ้งให้ทราบ รายงานให้ทราบ หรือเปิดเผยให้ทราบ” เป็นเพียงหน่วยคำกริยาใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 白白 zìbái สารายความคิดเห็นของตน

๕) การใช้ “白” bái สื่อความหมายถึง “ไม่มีค่าตอบแทน ไม่มีค่าชดเชย ฟรี”

๕.๑) เป็นคำวิเศษณ์ (副词 fùcí) ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายหน้ากริยา (状语 zhuàngyǔ) ในโครงสร้างประโยค เช่น 这种东西白给也没人要。Zhè zhǒng dōngxi bái gěi yě méi rén yào. ของชนิดนี้ให้ฟรีก็ไม่มีใครเอา

๕.๒) เป็นหน่วยคำวิเศษณ์ (副词性语素 fùcíxìng yǔsù) ใช้

ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 白玩儿 báiwánr เทียบวฟรี เล่นฟรี
白食 báishí อาหารฟรี

๖) การใช้ “白” bái สื่อความหมายถึง “เหลือกตาขาวมอม
แสดงถึงการมองด้วยสายตาที่เหยียดหยามดูถูก หรือไม่พึงพอใจ นำรำคาญ นำเบื่อนำย
เอือมระอา”

๖.๑) เป็นคำกริยา (动词 dòngcí) ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง
(谓语 wèiyǔ) ในโครงสร้างประโยค เช่น 玲玲白了她一眼。Línglíng bái le tā
yì yǎn. หลิงหลิงค้อนใส่หล่อนทีหนึ่ง

๖.๒) เป็นหน่วยคำกริยา (动词性语素 dòngcíxìng yǔsù) ใช้
ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 白眼 báiyǎn ค้อนปะหลับประเหลือก
มองด้วยสายตาที่เหยียดหยาม

๔.๔.๓ ตัวอย่างความหมายและการใช้คำบอกสีดำ “黑” hēi

๑) การใช้ “黑” hēi สื่อความหมายถึง “ดำ สีเหมือนหมึกหรือ
ถ่านหิน (ตรงข้ามกับขาว)”

๑.๑) เป็นคำคุณศัพท์ (形容词 xíngróngcí) ทำหน้าที่อย่างใด
อย่างหนึ่งในโครงสร้างประโยค

๑.๑.๑) ทำหน้าที่เป็นประธาน (主语 zhǔyǔ) เช่น 黑点儿
好。Hēi diǎnr hǎo. ดำน้อยดี

๑.๑.๒) ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง (谓语 wèiyǔ) เช่น 他的眼睛
黑得发亮。Tā de yǎnjing hēi de fāliàng. ดวงตาเขาดำเป็นประกาย

๑.๑.๓) ทำหน้าที่เป็นกรรม (宾语 bīnyǔ) เช่น 她的皮肤不算
太黑。Tā de pífu bú suàn tài hēi. ผิวของหล่อนไม่นับว่าดำมาก

๑.๑.๔) ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายนาม (定语 dìngyǔ) เช่น
用黑布蒙住我的双眼。Yòng hēi bù méng zhù wǒ de shuāng yǎn.
ใช้ผ้าดำปิดตาฉันทั้งสองข้าง

๑.๑.๕) ทำหน้าที่เป็นส่วนเสริมหลังกริยา (补语 bǔyǔ) เช่น 他自
己长得黑。Tā zìjǐ zhǎng de hēi. ตัวเขาเองโตมาตัวดำ

๑.๒) เป็นหน่วยคำคุณศัพท์ (形容词性语素 xíngróngcíxìng

yǔsù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 黑茶 hēichá ชาดำ 棕黑 zōnghēi สีนํ้าตาลอมดำ สีนํ้าตาลเข้ม

๒) การใช้ “黑” hēi สื่อความหมายถึง “พลบค่ำ กลางคืน กลางดึก คื่นดึก” เป็นเพียงหน่วยคำนาม (名词性语素 míngcíxìng yǔsù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 黑夜 hēiyè กลางคืน 傍黑儿 bàng hēir พลบค่ำ ตอนเย็น

๓) การใช้ “黑” hēi สื่อความหมายถึง “ลับ ไม่เปิดเผย” เป็นเพียงหน่วยคำคุณศัพท์ (形容词性语素 xíngróngcíxìng yǔsù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 黑 hēichē รถที่ไม่มีทะเบียน รถผิดกฎหมาย 黑枪 hēiqiāng ปืนเถื่อน

๔.๔.๔ ตัวอย่างความหมายและการใช้คำบอกสีเหลือง “黄” huáng

๑) การใช้ “黄” huáng สื่อความหมายถึง “เหลือง สีเหมือนสีทองคำ สีดอกบวบ สีเมล็ดข้าว หรือสีดอกทานตะวัน”

๑.๑) เป็นคำคุณศัพท์ (形容词 xíngróngcí) ทำหน้าที่อย่างไรก็ตามอย่างหนึ่งในโครงสร้างประโยค

๑.๑.๑) ทำหน้าที่เป็นประธาน (主语 zhǔyǔ) เช่น 黄是最基本的原色。Huáng shì zuì jīběn de yuánsè. สีเหลืองคือแม่สีพื้นฐาน

๑.๑.๒) ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง (谓语 wèiyǔ) เช่น 他脸色很黄。Tā liǎnsè hěn huáng. สีหน้าเขาเหลืองซีดมาก

๑.๑.๓) ทำหน้าที่เป็นกรรม (宾语 bīnyǔ) เช่น 菊花是黄的。Júhuā shì huáng de. ดอกเบญจมาศคือ (เป็น) สีเหลือง

๑.๑.๔) ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายนาม (定语 dìngyǔ) เช่น 小伙子瘦长身材，黄皮肤。Xiǎohuǒzi shòu cháng shēncái, huáng pífū. หนุ่มน้อยรูปร่างสูง ผอม ผิวเหลือง

๑.๑.๕) ทำหน้าที่เป็นส่วนเสริมหลังกริยา (补语 bǔyǔ) เช่น 一条鲤鱼烧得黄黄的。Yì tiáo liyú shāo de huánghuáng de. ปลาสดตัวหนึ่งเผาซะเหลืองๆ

๑.๒) เป็นหน่วยคำคุณศัพท์ (形容词性语素 xíngróngcíxìng

yù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 黄茶 huángchá ชาเหลือง
明黄 mínghuáng สีเหลืองสดใส

๒) การใช้ “黄” huáng สื่อความหมายถึง “สิ่งของที่มีลักษณะ
สีเหลือง หรือพืชผลที่สูงงอมเป็นสีเหลือง” เป็นเพียงหน่วยคำนาม (名词性语素
míngcíxìng yǔsù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 黄玉 huángyù
หยกเหลือง 蒜黄 suànhuáng ใบกระเทียมเหลือง ที่เพาะปลูกให้ได้รับแสงแดดและ
อุณหภูมิและความชื้นพอเหมาะสมควรใบเหลือง

๓) การใช้ “黄” huáng สื่อความหมายถึง “สัญลักษณ์หรือ
พฤติกรรมที่เหลวแหลก เสื่อมโทรม เสื่อมทราม อันเนื่องมาจากเสพสุขมากเกินไป
ซึ่งความหมายถึง โลกีย์ คาวโลกีย์ หรือสื่อโลกีย์ต่างๆ”

๓.๑) เป็นคำคุณศัพท์ (形容词 xíngróngcí) ทำหน้าที่อย่างไร
อย่างหนึ่งในโครงสร้างประโยค

๓.๑.๑) ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง (谓语 wèiyǔ) เช่น 他写出来的
东西太黄了。Tā xiě chū lái de dōngxi tài huáng le. สิ่งที่เขาเขียน
ออกมามีสีเหลืองมาก

๓.๑.๒) ทำหน้าที่เป็นกรรม (宾语 bīnyǔ) เช่น 这部电影是挺
黄的。Zhè bù diànyǐng shì tǐng huáng de. ภาพยนตร์เรื่องนี้สีเหลืองมาก

๓.๑.๓) ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายนาม (定语 dìngyǔ) เช่น 有点
儿黄的笑话。Yǒudiǎnr huáng de xiàohuà. เรื่องตลกที่สีเหลืองนิดหน่อย

๓.๑.๔) ทำหน้าที่เป็นส่วนเสริมหลังกริยา (补语 bǔyǔ) เช่น 他
说得太黄了，我真的受不了。Tā shuō de tài huáng le, wǒ zhēn de shòu
bù liǎo. เขาพูดสีเหลืองมาก ฉันรับไม่ได้จริงๆ

๓.๒) เป็นหน่วยคำคุณศัพท์ (形容词性语素 xíngróngcíxìng
yǔsù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 黄书 huángshū หนังสือโลกีย์
黄片 huángpiàn สื่อโทรทัศน์ลามกอนาจาร ภาพยนตร์ลามก

๔) การใช้ “黄” huáng สื่อความหมายถึง “เหลว เหลวเป๋ว
เรื่องราวแผนการล้มเหลวไม่ประสบความสำเร็จ”

๔.๑) เป็นคำกริยา (动词 dòngcí) ทำหน้าที่อย่างไร

ในโครงสร้างประโยค

๔.๑.๑) ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง (谓语 wèiyǔ) เช่น 这笔买卖黄了。Zhè bǐ mǎimai huáng le. การซื้อขายครั้งนี้ล้มเหลวแล้ว

๔.๑.๒) ทำหน้าที่เป็นกรรม (宾语 bīnyǔ) เช่น 他的计划也许是黄了。Tā de jìhuà yěxǔ shì huáng le. แผนการของเขาอาจจะล้มเหลวแล้ว

๔.๑.๓) ทำหน้าที่เป็นส่วนเสริมหลังกริยา (补语 bǔyǔ) เช่น 买卖谈黄了。Mǎimai tán huáng le. การเจรจาการค้าซื้อขายล้มเหลวแล้ว

๔.๒) เป็นหน่วยคำกริยา (动词性语素 dòngcíxìng yǔsù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 黄账 huángzhàng บัญชีที่ไม่สามารถตามเก็บเงินได้

๔.๔.๕ ตัวอย่างความหมายและการใช้คำออกสีเขียว “青” qīng

๑) การใช้ “青” qīng สื่อความหมายถึง “เขียว สีเหมือนใบพืช”

๑.๑) เป็นคำคุณศัพท์ (形容词 xíngróngcí) ทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งในโครงสร้างประโยค

๑.๑.๑) ทำหน้าที่เป็นประธาน (主语 zhǔyǔ) เช่น 青是一种颜色。Qīng shì yì zhǒng yánsè. สีเขียวคือสีชนิดหนึ่ง

๑.๑.๒) ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง (谓语 wèiyǔ) เช่น 柳叶青了。Liǔyè qīng le. ใบต้นหลิวเขียวแล้ว

๑.๑.๓) ทำหน้าที่เป็นกรรม (宾语 bīnyǔ) เช่น 她的鞋是青的。Tā de xié shì qīng de. รองเท้าของเขาคือสีเขียว

๑.๑.๔) ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายนาม (定语 dìngyǔ) เช่น 两岸全是青青的山。Liǎng' àn quán shì qīngqīng de shān. สองฝากฝั่งต่างก็เป็นภูเขาเขียว

๑.๑.๕) ทำหน้าที่เป็นส่วนเสริมหลังกริยา (补语 bǔyǔ) เช่น 山变青了。Shān biàn qīng le. ภูเขาเปลี่ยนเป็นสีเขียวแล้ว

๑.๒) เป็นหน่วยคำคุณศัพท์ (形容词性语素 xíngróngcíxìng yǔsù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 青茶 qīngchá ชาเขียว 蛋青 dànqīng ไข่เขียว สีเขียวเหมือนเปลือกไข่เป็ด

๒) การใช้ “青” qīng สื่อความหมายถึง “หญ้าสีเขียว หรือพืชไร่เกษตรที่ยังไม่แก่หรือสุกงอม หรือสิ่งของที่เป็นสีเขียว” เป็นเพียงหน่วยคำนาม (名词性语素 míngcíxìng yǔsù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 储青 chǔqīng เก็บสะสมอาหารสัตว์ประเภทสีเขียวเอาไว้สำหรับเลี้ยงสัตว์ในช่วงฤดูหนาว 埋青 máiqīng นำเอาก้อนอ่อนและใบอ่อนของพืชหมักกลับไว้ใต้ดิน จนเกิดสำและกลายเป็นปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเขียว

๓) การใช้ “青” qīng อุบัติมาตั้งแต่อายุน้อย และหมายถึงคนหนุ่มสาว

๓.๑) เป็นหน่วยคำคุณศัพท์ (形容词性语素 xíngróngcíxìng yǔsù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 青年 qīngnián วัยหนุ่มสาว วัยหนุ่ม วัยสาว 青春 qīngchūn วัยหนุ่มสาว ความหนุ่มสาว

๓.๒) เป็นหน่วยคำนาม (名词性语素 míngcíxìng yǔsù) ใช้ประกอบกับหน่วยคำอื่นเพื่อสร้างคำประสม เช่น 青少年 qīngshàonián เป็นคำรวมของ 青年 qīngnián วัยหนุ่มสาว เยาวชน และ 少年 shàonián เยาว์วัย

๔.๕ ส่วนวณภาษาที่มีคำบอกสีเป็นหน่วยคำประกอบในการสร้างคำ

ส่วนวณภาษาที่มีหน่วยคำบอกสีแดง “红” hóng สีขาว “白” bái สีดำ “黑” hēi สีเหลือง “黄” huáng และสีเขียว “青” qīng เป็นหน่วยคำประกอบโครงสร้างนั้น มีลักษณะเด่นที่เหมือนกันคือ ส่วนวณที่เกิดจากคำบอกสีเหล่านี้ ส่วนใหญ่จะเป็นส่วนวณสุภาษิต (成语 chéngyǔ) ซึ่งลักษณะส่วนวณสุภาษิตของภาษาจีนนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นส่วนวณที่มีที่มา ซึ่งอาจมาจากนิทาน เรื่องเล่า หรือเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่สืบเนื่องมาตั้งแต่โบราณ จึงกล่าวได้ว่าส่วนวณที่เกิดจากคำบอกสีเหล่านี้ เป็นส่วนวณที่มีมาแต่โบราณ ส่วนส่วนวณใหม่ที่เกิดขึ้นตามสังคมแต่ละยุคแต่ละสมัย ไม่ว่าจะเป็นส่วนวณเคยชิน (惯用语 guànyòngyǔ) ส่วนวณพักท้าย (歇后语 xiēhòuyǔ) ที่ประกอบด้วยโครงสร้าง ๒ ส่วน ส่วนแรกคล้ายกับปริศนา ส่วนหลังคล้ายกับคำแก้ปริศนา ส่วนวณคติสอนใจ (谚语 yànyǔ) และส่วนวณคติพจน์ (格言 géyán) ซึ่งเป็นส่วนวณที่เกิดจากพื้นบ้านนั้น มีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนของส่วนวณสุภาษิต (成语 chéngyǔ) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าส่วนวณที่เกิดจากหน่วยคำบอกสีนั้น มีส่วนวณใหม่เกิดขึ้นน้อย ส่วนวณที่มีอยู่ส่วนใหญ่เป็นส่วนวณที่ใช้สืบเนื่องมาจากอดีตนั่นเอง

๑๖๖ อารีย์ พรหมรอด

ลักษณะเด่นของโครงสร้างสำนวนที่เกิดจากหน่วยคำบอกสีแดง “红” hóng สีขาว “白” bái สีดำ “黑” hēi สีเหลือง “黄” huáng และสีเขียว “青” qīng เป็นหน่วยคำประกอบโครงสร้างนั้น หน่วยคำบอกสีมักจะสร้างสำนวนร่วมกัน เพื่อแสดงความหมายอุปมาเปรียบเทียบต่างๆ เช่น

สี	สำนวน
红 hóng - 白 bái แดง - ขาว	唇红齿白 chún hóng chǐ bái (สุภาษิต) ปากแดงฟันขาว อุปมาหมายถึงสวยงาม
白 bái - 黑 hēi ขาว - ดำ	颠倒黑白 diān dǎo hēi bái (สุภาษิต) กลับดำเป็นขาว กลับขาวเป็นดำ กลับผิดเป็นถูก กลับถูกเป็นผิด
白 bái - 黄 huáng ขาว - เหลือง	白草黄云 bái cǎo huáng yún (สุภาษิต) บรรยายสภาพชายแดนที่เปล่าเปลี่ยวและสุดลูกหูลูกตา
白 bái - 青 qīng ขาว - เขียว	白齿青眉 bái chǐ qīng méi (สุภาษิต) ช่วงวัยรุ่น ช่วงวัยหนุ่มสาว
红 hóng - 黑 hēi แดง - ดำ	红黑帽 hóng hēi mào (สำนวนเคยชิน) หมายถึงนักการในศาลาว่าการ เนื่องจากสวมหมวก สีแดงและสีดำ
黄 huáng - 黑 hēi เหลือง - ดำ	黄干黑瘦 huáng gān hēi shòu (สุภาษิต) บรรยายลักษณะสีหน้าซีดเผือด รูปร่างที่ผอมแห้งแรงน้อย
青 qīng - 黑 hēi เขียว - ดำ	青林黑塞 qīng lín hēi sāi (สุภาษิต) จุดพื้นที่ที่หนาแน่นมืดครึ้มไปด้วยต้นไม้เขียว อุปมาที่มีเพื่อนรู้ใจ
青 qīng - 黄 huáng เขียว - เหลือง	半青半黄 bàn qīng bàn huáng (สุภาษิต) พืชไร่ยังไม่สุกงอมเต็มที่ เปรียบเทียบเรื่องราวเหตุการณ์ หรือความคิดยังไม่บรรลุ หรือสุกงอมเต็มที่

สี	สำนวน
红 hóng - 青 qīng แดง - เขียว	红粉青楼 hóng fěn qīng lóu (สุภาพ) หญิงบริการตามสถานบันเทิงเรีงมณต์
青 qīng - 红 hóng - 白 bái เขียว - แดง - ขาว	青红皂白 qīng hóng zào bái (สุภาพ) ความผิดความถูก

๕. บทสรุป

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการศึกษาเรื่องคำบอกสีในภาษาจีนปัจจุบันช่วยให้ผู้ที่ศึกษาภาษาจีน หรือผู้ที่ใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร มีความเข้าใจต่อความหมาย รู้ถึงลักษณะเฉพาะหรือกฎระเบียบทางภาษาของคำบอกสี ซึ่งเป็นหัวข้อที่น่าสนใจและควรค่าแก่การนำมาวิเคราะห์และวิจัยอย่างยิ่ง จากการศึกษาในด้านที่มา ข้ออธิบาย ความหมาย โครงสร้างคำ ความหมายและการใช้ ตลอดจนคุณลักษณะสำนวนที่มีหน่วยคำบอกสีประกอบโครงสร้างนั้น สามารถสรุปความหมายและการใช้คำซึ่งอธิบายไว้ในเนื้อหาการวิจัย จะช่วยให้การใช้ภาษามีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น แต่โดยเนื้อหางานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาวิเคราะห์ในเชิงลึกด้านภาษาเท่านั้น ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้วคำบอกสีของแต่ละภาษานั้นจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับวัฒนธรรมชนชาติ ดังนั้นการที่จะทำให้การวิจัยคำบอกสีภาษาจีนสมบูรณ์ยิ่งขึ้นจะต้องมีการวิจัยเชิงลึกทางด้านวัฒนธรรมจีนด้วย ซึ่งจะทำให้ผลงานวิจัยมีความลึกซึ้งถึงมิติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยภายหลัง มีดังต่อไปนี้

(๑) ควรมีการศึกษาคำบอกสีอื่นๆ เช่น “绿” lǜ เขียว “蓝” lán น้ำเงิน “灰” huī เทา “紫” zǐ ม่วง เป็นต้น ซึ่งคำบอกสีเหล่านี้ล้วนเป็นคำบอกสีสำคัญที่ใช้สื่อสารในภาษาจีนปัจจุบันเช่นกัน

(๒) คำบอกสีภาษาจีนมีลักษณะเด่นที่แตกต่างจากคำบอกสีภาษาไทย คือการสื่อความหมายถึงสีบางสีในภาษาจีนนั้นมักจะมีคำบอกสีหลายคำที่สื่อความหมายถึงสีเดียวกัน เช่น คำบอกสีที่สื่อถึง “สีเขียว” มีคำว่า “绿” lǜ และ “青” qīng

๑๖๘ อารีย์ พรหมรอด

คำบอกสิทธิ์คือถึง “สีแดง” มีคำว่า “红” hóng “赤” chì “朱” zhū และ “丹” dān เป็นต้น ควรมีการศึกษาที่มา ตลอดจนความหมายและการใช้คำบอกสิทธิ์เหล่านี้ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้คำเหล่านี้เพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

(๓) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความเหมือน และความต่างระหว่างคำบอกสิทธิ์ภาษาจีนกับคำบอกสิทธิ์ภาษาไทย ทั้งในแง่มุมมองด้านภาษา และวัฒนธรรม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับสองภาษานี้เป็นอย่างยิ่ง

สรุป

การศึกษาคำบอกสิทธิ์ในภาษาจีนและภาษาไทยนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการสื่อสารและการศึกษา เนื่องจากคำบอกสิทธิ์เหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการสื่อสารและทำความเข้าใจกับวัฒนธรรมของทั้งสองภาษา การศึกษาคำบอกสิทธิ์ในภาษาจีนและภาษาไทยจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

คำบอกสิทธิ์ในภาษาจีนและภาษาไทย

“สี” หมายถึง “สี” ในภาษาไทย และ “สี” หมายถึง “สี” ในภาษาจีน (๑)
“สี” หมายถึง “สี” ในภาษาไทย และ “สี” หมายถึง “สี” ในภาษาจีน (๒)
“สี” หมายถึง “สี” ในภาษาไทย และ “สี” หมายถึง “สี” ในภาษาจีน (๓)
“สี” หมายถึง “สี” ในภาษาไทย และ “สี” หมายถึง “สี” ในภาษาจีน (๔)
“สี” หมายถึง “สี” ในภาษาไทย และ “สี” หมายถึง “สี” ในภาษาจีน (๕)
“สี” หมายถึง “สี” ในภาษาไทย และ “สี” หมายถึง “สี” ในภาษาจีน (๖)
“สี” หมายถึง “สี” ในภาษาไทย และ “สี” หมายถึง “สี” ในภาษาจีน (๗)
“สี” หมายถึง “สี” ในภาษาไทย และ “สี” หมายถึง “สี” ในภาษาจีน (๘)
“สี” หมายถึง “สี” ในภาษาไทย และ “สี” หมายถึง “สี” ในภาษาจีน (๙)
“สี” หมายถึง “สี” ในภาษาไทย และ “สี” หมายถึง “สี” ในภาษาจีน (๑๐)

บรรณานุกรม

- 曹先擢、苏培成（2000）《汉字形义分析字典》，北京：北京大学出版社。
- 陈光磊（2004）《汉语惯用语辞典》，上海：汉语大词典出版社。
- 陈启英（1995）《汉语颜色词与汉民族物质文化》，《云南民族学院学报》第 1 期。
- 陈艳阳（2008）《汉语颜色词的文化分析》，《宜春学院学报》第 1 期。
- 陈振福（2001）《英、汉语颜色词的互不相等形式及其文化内涵》，《海南师范学院学报》第 3 期。
- 戴钦祥（2001）《中华成语辞海》，北京：人民日报出版社。
- 符淮青（1983）《语素“红”结合能力分析》，《语文研究》第 2 期。
- 谷衍奎（2003）《汉字源流字典》，北京：华夏出版社。
- 顾海芳（2002）《汉语颜色词的文化分析——关于〈说文解字〉对青、白、赤、黑的说解》，《沙洋师范高等专科学校学报》第 4 期。
- 李红印（2004）《汉语色彩范畴的表达方式》，《语言教学与研究》第 6 期。
- 李乐毅（2006）《汉字演变五百例》，北京：北京语言大学出版社。
- 李乐毅（2007）《汉字演变五百例续编》，北京：北京语言大学出版社。
- 李明凤（2008）《汉语颜色词的文化内涵浅析》，《科技信息》第 1 期。
- 李晓琪、刘德联（1998）《汉语常用词用法词典》，北京大学出版社。
- 李行健（2004）《现代汉语规范词典》，北京：外语教学与研究出版社。
- 李尧（2007）《汉语颜色词的生成》，《西南民族大学学报》第 11 期。
- 李忆民（2005）《现代汉语常用词用法词典》，北京：北京语言大学出版社。
- 林连通（2003）《新世纪汉语多用词典》，长沙：湖南人民出版社。
- 刘月华、潘文娱、故鞞（2002）《实用现代汉语语法》，北京：商务印书馆。

- 马永红、热依木江（2007）《汉语颜色词的文化内涵探析》，《文学教育》第4期。
- 孟昭诤、样璇（1989）《词的文化镜象——谈汉语颜色词的文化含义》，《贵阳师专学报》第3期。
- 邱莉芹（2006）《现代汉语颜色词的语法功能及语法类别》，《连云港师范高等专科学校学报》第2期。
- 石毓智（1990）《现代汉语颜色词的用法》，《汉语学习》第3期。
- 汪桂芬、李萍（2002）《论汉语颜色词的英译》，《湖北汽车工业学院学报》第2期。
- 王淑婷（2004）《英汉语颜色词在用“色”上的比较》，《邵阳学院学报》第3期。
- 韦金华（2009）《汉字“红”的隐喻词义生成及审美意义》，《忻州师范学院学报》第32期。
- 谢莉洁（2003）《英汉语颜色词蕴含意义对比》，《吉林粮食高等专科学校学报》第1期。
- 许慎（2005）《说文解字》（现代版），北京：社会科学文献出版社。
- 于逢春（1999）《论汉语颜色词的人文性特征》，《东北师大学报》第5期。
- 张玉春（2008）《汉英“红”、“白”颜色词象征意义分析》，《常熟理工学院学报》第7期。
- 中国社会科学院语言研究所词典编辑室编（2006）《现代汉语词典》（修订本），北京：商务印书馆。

